

Міністерство освіти і науки України
Національний університет біоресурсів і природокористування України
Національний університет «Чернігівський колегіум» імені Т.Г. Шевченка
Черкаський національний університет імені Богдана Хмельницького
Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини
Херсонський державний університет
Харківський національний педагогічний університет імені Г.С. Сковороди
Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна
ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет
імені К. Д. Ушинського
Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича

НАУКОВИЙ СЕМІНАР

ПОЛІТИКА, ВІЙНА, МОВА:

МОДЕРНІ КОГНІТИВНО-ПРАГМАТИЧНІ ПРОЄКЦІЇ

30 жовтня 2025 року

14.30 – 17.30

ПРОГРАМА

Проблематика наукового семінару:

1. Медійна хроніка сучасної російсько-української війни.
2. Воєнні наративи в проєкції на минуле, сьогодення, майбутнє.
3. Лінгвалізація, візуалізація повномасштабного вторгнення росії в УКРАЇНУ.
4. Сучасна російсько-українська війна: Україна у світі, світ в Україні.

Організаційний комітет:

Отченашко В.В. – начальник науково-дослідної частини університету, голова оргкомітету;

Савицька І. М. – декан гуманітарно-педагогічного факультету, співголова оргкомітету;

Харченко С.В. – завідувач кафедри журналістики та мовної комунікації, заступник голови оргкомітету.

Члени оргкомітету:

Степаненко М. І., професор кафедри журналістики та мовної комунікації;

Степаненко Н. С., доцент кафедри журналістики та мовної комунікації;

Адамчук Н, В., доцент кафедри журналістики та мовної комунікації;

Литвинська С.В., доцент кафедри журналістики та мовної комунікації;

Хомич Т.А. доцент, завідувач кафедри української мови, літератури та журналістики Національного університету «Чернігівський колегіум» імені Т. Г. Шевченка (за згодою);

Шитик Л.В., професор, завідувач кафедри українського мовознавства і прикладної лінгвістики Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького (за згодою);

Савчук Н. М., доцент кафедри прикладної лінгвістики, зарубіжної літератури та журналістики Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини(за згодою);

Олексенко В. П., професор кафедри української і слов'янської філології та журналістики Херсонського державного університету (за згодою);

Маленко О. О., професор, завідувач кафедри українознавства і лінгводидактики імені проф. О.Г. Муромцевої Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди (за згодою);

Петрова Т.О., професор кафедри української мови Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна (за згодою);

Шабат-Савка С.Т., завідувач кафедри сучасної української мови Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича (за згодою).

Привітання

Світлана ХАРЧЕНКО, доктор філологічних наук, професор, Національний університет біоресурсів і природокористування України

Вступне слово

Політика, війна, журналістика

Микола СТЕПАНЕНКО, доктор філологічних наук, професор, Національний університет біоресурсів і природокористування України

Доповіді й повідомлення

1. **Йордана КУРГАНЕВИЧ**, студентка гуманітарно-педагогічного факультету, Національний університет біоресурсів і природокористування України

Дорогами УПА: медійна версія

Науковий керівник: Ніна Степанівна СТЕПАНЕНКО, доцент, доцент кафедри журналістики та мовної комунікації, Національний університет біоресурсів і природокористування України

2. **Єлизавета КУКСАЧ**, студентка гуманітарно-педагогічного факультету, Національний університет біоресурсів і природокористування України

Жіноче чи нежіноче обличчя у війни

Науковий керівник: Микола Іванович СТЕПАНЕНКО, доктор філологічних наук, професор, професор кафедри журналістики та мовної комунікації, Національний університет біоресурсів і природокористування України

3. **Евангеліна МУСІЧ**, магістрантка гуманітарно-педагогічного факультету, Національний університет біоресурсів і природокористування України

Воєнні наративи як жанр і виклик часу

Науковий керівник: Микола Іванович СТЕПАНЕНКО, доктор філологічних наук, професор, професор кафедри журналістики та мовної комунікації, Національний університет біоресурсів і природокористування України

4. Дмитро СКВАРИНСЬКИЙ, магістрант філологічного факультету, Національний університет «Чернігівський колегіум» імені Т. Г. Шевченка
Корупція і війна

Науковий керівник: Тетяна Леонідівна ХОМИЧ, кандидат філологічних наук, доцент, завідувач кафедри української мови, літератури та журналістики, Національний університет «Чернігівський колегіум» імені Т. Г. Шевченка

5. Ніна РУСНАК, студентка філологічного факультету, Національний університет «Чернігівський колегіум» імені Т. Г. Шевченка

Лексика на позначення сучасних видів зброї

Науковий керівник: Тетяна Леонідівна ХОМИЧ, кандидат філологічних наук, доцент, завідувач кафедри української мови, літератури та журналістики, Національний університет «Чернігівський колегіум» імені Т. Г. Шевченка

6. Олександра ДЕНИСЕНКО, магістрантка філологічного факультету, Національний університет «Чернігівський колегіум» імені Т. Г. Шевченка

Кримінальні хроніки про російсько-українську війну (Чернігівщина)

Науковий керівник: Тетяна Леонідівна ХОМИЧ, кандидат філологічних наук, доцент, завідувач кафедри української мови, літератури та журналістики, Національний університет «Чернігівський колегіум» імені Т. Г. Шевченка

7. Юлія ОНЧУЛЕНКО, студентка факультету філології та журналістики, Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини

Російські воєнні наративи: маніпулятивні технології

Науковий керівник: Наталія Михайлівна САВЧУК, кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри прикладної лінгвістики, зарубіжної літератури та журналістики, Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини

8. Максим КУЛІШ, аспірант українського мовно-літературного факультету імені Г. Ф. Квітки-Основ'яненка, Харківський національний педагогічний університет імені Г. С. Сковороди

Постфольклорний дискурс як воєнний феномен

Науковий керівник: Любов Володимирівна УМРИХІНА, кандидат філологічних наук, доцент кафедри українознавства і лінгводидактики імені проф. О. Г. Муромцевої, Харківський національний педагогічний університет імені Г. С. Сковороди

9. Анастасія КИЦЯ, магістрантка факультету української й іноземної філології та журналістики, Херсонський державний університет

Хоронім Україна як прецедентний компонент воєнного дискурсу

Науковий керівник: Володимир Павлович ОЛЕКСЕНКО, доктор філологічних наук, професор, професор кафедри української і слов'янської філології та журналістики, Херсонський державний університет

10. Ольга ГОША, студентка факультету української й іноземної філології та Фреймінг у медіадискурсі

Науковий керівник: Юлія Миколаївна ЮРІНА, кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри української і слов'янської філології та журналістики, Херсонський державний університет

11. Ірина ЗЕЗУЛЬ, студентка гуманітарно-педагогічного факультету, Національний університет біоресурсів і природокористування України

Жанрова специфіка поетичного доробку Сергія Жадана

Науковий керівник: Наталія Василівна АДАМЧУК, кандидат філологічних наук, доцент кафедри журналістики та мовної комунікації, Національний університет біоресурсів і природокористування України

12. Дмитро ЗЕМЛЯНОЙ, студент гуманітарно-педагогічного факультету, Національний університет біоресурсів і природокористування України

Медійний дискурс й емоційно-когнітивні дисонанси

Науковий керівник: Наталія Василівна АДАМЧУК, кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри журналістики та мовної комунікації, Національний університет біоресурсів і природокористування України

13. Вікторія КАЛАНДІЙ, студентка гуманітарно-педагогічного факультету, Національний університет біоресурсів і природокористування України

Емоційна назва російсько-української війни

Науковий керівник: Світлана Василівна ХАРЧЕНКО, доктор філологічних наук, професор, завідувач кафедри журналістики та мовної комунікації, Національний університет біоресурсів і природокористування України

14. **Марія ШЕЛЕМБА**, студентка гуманітарно-педагогічного факультету, Національний університет біоресурсів і природокористування України

Мовні маркери сучасного медійного простору

Науковий керівник: Світлана Василівна ХАРЧЕНКО, доктор філологічних наук, професор, завідувач кафедри журналістики та мовної комунікації, Національний університет біоресурсів і природокористування України

15. **Наталія КРИВОШЕЙ**, студентка гуманітарно-педагогічного факультету, Національний університет біоресурсів і природокористування України

Підтримка України світом під час російсько-української війни

Науковий керівник: Наталія Василівна АДАМЧУК, кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри журналістики та мовної комунікації, Національний університет біоресурсів і природокористування України

16. **Анастасія МАРТОШЕНКО**, студентка гуманітарно-педагогічного факультету, Національний університет біоресурсів і природокористування України

Тема війни на президентському сайті

Науковий керівник: Світлана Віталіївна ЛИТВИНСЬКА, кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри журналістики та мовної комунікації, Національний університет біоресурсів і природокористування України

17. **Єлизавета КОВАЛЕНКО**, студентка гуманітарно-педагогічного факультету, Національний університет біоресурсів і природокористування України

Воєнний журналіст: обов'язок і покликання

Науковий керівник: Світлана Віталіївна ЛИТВИНСЬКА, кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри журналістики та мовної комунікації, Національний університет біоресурсів і природокористування України

18. **Дарія ЄРМАКОВА**, студентка Навчально-наукового інституту української філології та соціальних комунікацій, Черкаський національний університет імені Богдана Хмельницького

Сучасні воєнні паремії: синтез традиції і новаторство

Науковий керівник: Валентина Володимирівна КАЛЬКО, доктор філологічних наук, професор, професор кафедри української мови і прикладної лінгвістики, Черкаський національний університет імені Богдана Хмельницького

19. **Аліна ДІДЕНКО**, студентка Навчально-наукового інституту української філології та соціальних комунікацій, Черкаський національний університет імені Богдана Хмельницького

Воєнні епіграми в синхронійному висвітленні

Науковий керівник: Микола Іванович КАЛЬКО, доктор філологічних наук, професор, професор кафедри української мови і прикладної лінгвістики, Черкаський національний університет імені Богдана Хмельницького

20. **Анастасія ГЕРАСІНА**, студентка гуманітарно-педагогічного факультету, Національний університет біоресурсів і природокористування України

Іронійний зміст сучасних медійних дискурсів

Науковий керівник: Наталія Василівна АДАМЧУК, кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри журналістики та мовної комунікації, Національний університет біоресурсів і природокористування України

21. **Єгор КАСЕНЮК**, студент гуманітарно-педагогічного факультету, Національний університет біоресурсів і природокористування України

Мовна гра «паремія / антипаремія» у структурі сучасного воєнного дискурсу

Науковий керівник: Ніна Степанівна СТЕПАНЕНКО, кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри журналістики та мовної комунікації, Національний університет біоресурсів і природокористування України

22. **Іванна ДИКА**, студентка гуманітарно-педагогічного факультету, Національний університет біоресурсів і природокористування України

Тематичні грані воєнного наративу в медійному просторі

Науковий керівник: Микола Іванович СТЕПАНЕНКО, доктор філологічних наук, професор, професор кафедри журналістики та мовної комунікації, Національний університет біоресурсів і природокористування України

23. **Дарія СИНІЛО**, студентка філологічного факультету, Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна

Маніпулятивні воєнні наративи

Науковий керівник: Тетяна Олексіївна ПЕТРОВА, доктор філологічних наук, професор кафедри української мови Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна

24. **Юліана ЯКИМЕНКО**, студентка філологічного факультету, Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича

Народнописенний дискурс як етнокультурне явище

Науковий керівник: Світлана Тарасівна ШАБАТ-САВКА, доктор філологічних наук, професор, завідувач кафедри сучасної української мови Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича

25. **Яна БАЗАРНА**, студентка історико-філологічного факультету, ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»

Студентська блогосфера

Науковий керівник: Тетяна Олександрівна ЄВТУШИНА, кандидат філологічних наук, доцент кафедри української філології і методики навчання фахових дисциплін ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»

26. **Каміла ЯКОВЧУК**, студентка факультету інформаційних технологій, Національний університет біоресурсів і природокористування України

Новітні прийоми візуалізації новин

Науковий керівник : Наталія Іванівна КОЧУКОВА, кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри журналістики та мовної комунікації, Національний університет біоресурсів і природокористування України

27. **Віталіна МОЗГОВА**, студентка гуманітарно-педагогічного факультету, Національний університет біоресурсів і природокористування України

Особливості української тревел-журналістики

Науковий керівник : Наталія Іванівна КОЧУКОВА, кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри журналістики та мовної комунікації, Національний університет біоресурсів і природокористування України

28. **Софія СІМІНЬКО**, студентка факультету тваринництва та водних біоресурсів, Національний університет біоресурсів і природокористування України

Образ військового в сучасному українському медіадискурсі

Науковий керівник: Наталія Іванівна КОЧУКОВА, кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри журналістики та мовної комунікації, Національний університет біоресурсів і природокористування України

29. **Ростислав СІДЛЕЦЬКИЙ**, студент факультету ветеринарної медицини, Національний університет біоресурсів і природокористування України

Наративи про біологічну зброю

Науковий керівник: Олена Юріївна БАЛАЛАЄВА, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри філософії та міжнародної комунікації, Національний університет біоресурсів і природокористування України

30. **Микита ШКІРА**, студент факультету ветеринарної медицини, Національний університет біоресурсів і природокористування України

Феномен образу Пса Патрона в медіа

Науковий керівник: Олена Юріївна БАЛАЛАЄВА, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри філософії та міжнародної комунікації, Національний університет біоресурсів і природокористування України

31. **Артур БОЧАРОВ**, студент факультету ветеринарної медицини, Національний університет біоресурсів і природокористування України

Ставлення українців і росіян до тварин під час війни: порівняльний аналіз

Науковий керівник: Олена Юріївна БАЛАЛАЄВА, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри філософії та міжнародної комунікації, Національний університет біоресурсів і природокористування України

32. Мирослава ГОРДІЄВСЬКА, студентка факультету ветеринарної медицини, Національний університет біоресурсів і природокористування України

Тварини-символи війни

Науковий керівник: Олена Юріївна БАЛАЛАЄВА, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри філософії та міжнародної комунікації, Національний університет біоресурсів і природокористування України

33. Софія ЯКОВЛЄВА, студентка ННІ лісового і садово-паркового господарства, Національний університет біоресурсів і природокористування України

Екоцид в Україні, спричинений російською агресією

Науковий керівник: Олена Юріївна БАЛАЛАЄВА, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри філософії та міжнародної комунікації, Національний університет біоресурсів і природокористування України

34. Каміла МАЛЬЦЕВА, студентка факультету ветеринарної медицини, Національний університет біоресурсів і природокористування України

Комікс «Коти-захисники UA. Незламні»

Науковий керівник: Олена Юріївна БАЛАЛАЄВА, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри філософії та міжнародної комунікації, Національний університет біоресурсів і природокористування України

35. Софія БІГУН, студентка факультету ветеринарної медицини, Національний університет біоресурсів і природокористування України

Благодійна лекційна платформа «Балачка»

Науковий керівник: Олена Юріївна БАЛАЛАЄВА, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри філософії та міжнародної комунікації, Національний університет біоресурсів і природокористування України

36. **Анна КОРОЛЬ**, студентка факультету ветеринарної медицини, Національний університет біоресурсів і природокористування України

Діяльність волонтерських організацій із порятунку тварин під час війни

Науковий керівник: Олена Юріївна БАЛАЛАЄВА, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри філософії та міжнародної комунікації, Національний університет біоресурсів і природокористування України

37. **Дмитро БЛЄДНОВ**, студент факультету ветеринарної медицини, Національний університет біоресурсів і природокористування України

Тварини на службі Україні

Науковий керівник: Олена Юріївна БАЛАЛАЄВА, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри філософії та міжнародної комунікації, Національний університет біоресурсів і природокористування України

38. **Микита ДЕМЧЕНКО**, студент факультету тваринництва та водних біоресурсів, Національний університет біоресурсів і природокористування України

Формування образу ворога у свідомості українців

Науковий керівник: Ірина Іванівна ВАКУЛИК, кандидат філологічних наук, доцент кафедри філософії та міжнародної комунікації, Національний університет біоресурсів і природокористування України

39. **Олександра КОНОНЕНКО**, студентка факультету тваринництва та водних біоресурсів, Національний університет біоресурсів і природокористування України

Висвітлення щоденних подій війни в українських Telegram-каналах (2022–2025 рр.)

Науковий керівник: Ірина Іванівна ВАКУЛИК, кандидат філологічних наук, доцент кафедри філософії та міжнародної комунікації, Національний університет біоресурсів і природокористування України

40. **Яків БАБАЯН**, студент факультету тваринництва та водних біоресурсів, Національний університет біоресурсів і природокористування України

Лексика у воєнних наративах (на прикладі реклами телебачення)

Науковий керівник: Ірина Іванівна ВАКУЛИК кандидат філологічних наук, доцент кафедри філософії та міжнародної комунікації, Національний університет біоресурсів і природокористування України

41. Альона БУРБУРСЬКА, студентка факультету ветеринарної медицини, Національний університет біоресурсів і природокористування України

Промови Президента України Володимира Зеленського та їхня роль у світовій політиці
і

Науковий керівник: Ірина Іванівна ВАКУЛИК, кандидат філологічних наук, доцент кафедри філософії та міжнародної комунікації, Національний університет біоресурсів і природокористування України

42. Анастасія ДРАЧ, студентка факультету ветеринарної медицини, Національний університет біоресурсів і природокористування України

Аналіз символів у піснях, породжених війною

Науковий керівник: Ірина Іванівна ВАКУЛИК, кандидат філологічних наук, доцент кафедри філософії та міжнародної комунікації, Національний університет біоресурсів і природокористування України

43. Анастасія КУРГАН, студентка факультету ветеринарної медицини, Національний університет біоресурсів і природокористування України

Неологізми, породжені війною (на матеріалі волонтерських чатів)

Науковий керівник: Ірина Іванівна ВАКУЛИК, кандидат філологічних наук, доцент кафедри філософії та міжнародної комунікації, Національний університет біоресурсів і природокористування України

44. Євгенія ЗІМІНА, студентка факультету ветеринарної медицини, Національний університет біоресурсів і природокористування України

Формування концепту «мир» у воєнних наративах

Науковий керівник: Ірина Іванівна ВАКУЛИК, кандидат філологічних наук, доцент кафедри філософії та міжнародної комунікації, Національний університет біоресурсів і природокористування України

45. **Денис СМЕТАНКА**, студент факультету тваринництва та водних біоресурсів, Національний університет біоресурсів і природокористування України

Новітня медійна хроніка та її вплив на суспільну думку в умовах війни

Науковий керівник: Ірина Іванівна ВАКУЛИК, кандидат філологічних наук, доцент кафедри філософії та міжнародної комунікації, Національний університет біоресурсів і природокористування України

46. **Інна МИШКО**, студентка факультету інформаційних технологій, Національний університет біоресурсів і природокористування України

Кібернетика в масовій культурі під час війни: лінгвістика штучного інтелекту у кіно, рекламі та медіа

Науковий керівник: Аліса Валеріївна Кузьманенко, кандидат філологічних наук, доцент кафедри журналістики та мовної комунікації, Національний університет біоресурсів і природокористування України

47. **Анастасія МОШКОВСЬКА**, студентка факультету інформаційних технологій, Національний університет біоресурсів і природокористування України

Мова фейків: лінгвістичні та кібернетичні методи впливу у журналістиці

Науковий керівник: Аліса Валеріївна Кузьманенко, кандидат філологічних наук, доцент кафедри журналістики та мовної комунікації, Національний університет біоресурсів і природокористування України

48. **Євгенія ДУДІНА, Дарія ГРИЦЮК**, студентки факультету інформаційних технологій, Національний університет біоресурсів і природокористування України

Фейк як збій у комунікативній системі: кібернетичний підхід до аналізу мовних процесів під час війни

Науковий керівник: Аліса Валеріївна Кузьманенко, кандидат філологічних наук, доцент кафедри журналістики та мовної комунікації, Національний університет біоресурсів і природокористування України

49. **Анатолій БЕЗУШКО**, студент факультету інформаційних технологій, Національний університет біоресурсів і природокористування України

Меми та політика: когнітивний вплив гумору на сприйняття інформації

Науковий керівник: Аліса Валеріївна Кузьманенко, кандидат філологічних наук, доцент кафедри журналістики та мовної комунікації, Національний університет біоресурсів і природокористування України

50. Назар ГАБРО, студент факультету інформаційних технологій, Національний університет біоресурсів і природокористування України

Алгоритми правди під час війни: роль кібернетичних систем у виявленні мовних ознак фейків

Науковий керівник: Аліса Валеріївна Кузьманенко, кандидат філологічних наук, доцент кафедри журналістики та мовної комунікації, Національний університет біоресурсів і природокористування України

51. Марія ПОВІТЧАН, студентка факультету захисту рослин, біотехнологій та екології, Національний університет біоресурсів і природокористування України

Мова життя і смерті: біотехнологічна термінологія у кризових медіа-наративах

Науковий керівник: Аліса Валеріївна Кузьманенко, кандидат філологічних наук, доцент кафедри журналістики та мовної комунікації, Національний університет біоресурсів і природокористування України

Обговорення доповідей і повідомлень, дискусії